

BÖLÜM 8

YOKSULLUKLA MÜCADELEDE VAKIFLARIN ROLÜ VE İĞDIR'DA KADIN YOKSULLUĞU¹

Damla ARAS²
Serkan KÜNÜ³

GİRİŞ

İlk Çağlardan günümüze bir sorun olmaya devam eden ve gün geçtikçe alanına farklı boyutlar kazandıran yoksulluk kavramı günümüzde ekonomik, işsizlik, sosyal sorunlar gibi pek çok sorunu beraberinde getirmiştir. Sorunların çözümü ülkeler tarafından sosyal politikalar üretilerek çözümlenmeye çalışılmaktadır.

Zaman ilerledikçe toplumun yapısı ve ihtiyaçları doğrultusunda değişimler olmuş ve yoksulluk boyut değiştirmiştir. Nitekim Ortaçağ bu değişimin örneklerini kendi içinde barındırır. Ortaçağda Avrupa başta olmak üzere dünyanın birçok bölgesinde tabakalaşma mevcuttur. Bu tabakalaşma sınıfsal farklılıkları da beraberinde getirmiştir. Topluma hakim olan soylular ve lordlar Self adı verilen köleleri kendilerine bağımlı hale getirmişlerdir. Hiçbir hakka sahip olmayan köle toplumu lordların vermiş olduğu toprakları ekip biçip hem kendi geçimlerini karşılamışlar hem de lordların zamanla zenginleşmesine neden olmuşlardır. Böylece Ortaçağ Avrupa'sında yoksulluğun temelleri atılmıştır. Ortaçağ döneminde üretim güçsüzlüğü olmayan yoksulluk sömürü haline gelmiştir.

Ortaçağdan 17. Yüzyıla kadar alışlagelmiş düzen devam etmiştir. 17. Yüzyıl da liberalizmin (neoliberalizm) temelleri atılmaya başlamıştır. Bu dönemin en önemli fikir adamı ve liberalizmin kurucusu olmakla birlikte bilinen düşüncelerini eyleme döken John Locke düşünce özgürlüğüne büyük önem vermiştir. Bireylerden oluşan toplumlar ve bu toplumların refahı aslında bireylerin refahıyla mümkündür. Tam da bu nokta baktığımız da J. Locke'nın savunduğu noktadır. Yoksulluğun bir çeşidi olan yoksunluk ve akabinde düşünce hürriyetini engellemek de o dönemin yoksulluk boyutlarından birisidir.

¹ Bu çalışma Damla ARAS'ın "Yoksullukla Mücadelede Vakıfların Rolü Ve Iğdır'da Kadın Yoksulluğu" isimli tezinden türetilmiştir.

² Araştırmacı, damlaaras90@outlook.com

³ Doç.Dr., Iğdır Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, İktisat Politikası AD. serkunu@gmail.com

KAYNAKLAR

- Adefisoye, T. O., and Adefisoye, I. D., 2020. COVID-19, governments' response and the feminisation of poverty: Ekiti State, Nigeria in perspective, *Journal of Education Research and Rural Community Development*, 2(1), 15-31.
- Aile ve Çalışma Bakanlığı, 2020. <https://www.ailevecalisma.gov.tr/sygm/genel-mudurluk/sosyal-yardimlasma-ve-dayanisma-vakiflari/> (25.10.2020).
- Akgış, Ö., ve Karadaş. E., 2018. Bir Sosyal Ağ Olan Hemşehri Derneklerinin Yoksullukla Mücadeledeki Rolü Üzerine Uygulamalı Bir Araştırma: Bilecik Sinoplular Yardımlaşma Ve Dayanışma Derneği, *Ege Coğrafya Dergisi*, 27(1), 21-34.
- Alptekin, D., 2014. Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Örüntüsünde Kadının Yoksulluğu ve Yoksunlukları, Yoksulluk ve kadın, 15-33.
- Atağenç, İ. Ö., 2017. İzmir İktisat Kongresi ve 24 Ocak Kararları Sonrası Türkiye'nin Liberal Tecrübesinin Karşılaştırmalı Analizi, *İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 69-87.
- Aydın, S., 2016. Türkiye'de Kadının İstihdamı ve Kadına Dair Sosyal Güvenlik Uygulamaları, *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 7(1), 243-258.
- Balkan, N., Yoksulluğun Kadın Hali: Kırklareli Romanları Üzerine Bir Araştırma, *Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 1(1), 23-39.
- Comrey, A.L., ve Lee, H. B. (1992). *A first course in factor analysis*. NJ: Lawrence Erlbaum.
- Cuesta, J., and Pico, J., 2020. The gendered poverty effects of the COVID-19 pandemic in Colombia, *The European journal of development research*, 1-34.
- Çamur, G. D., 2010. Yoksulluğun kadınlaşması: Altındağ örneği, *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi* 21(21), 19-29
- Dansuk, E., 1997. *Türkiye'de Yoksulluğun Ölçülmesi ve Sosyo-Ekonomik Yapılarla Ölçülmesi*, (DPT Uzmanlık Tezi).
- Demirel A., Bilgin Z. K., Kocaman M., 1999. Çalışmaya Hazır İşgücü Olarak Kentli Kadın ve Değişimi, Ankara, KSSGM.
- Ersoy M., Şengül, H. T. ve Demşek, S. 2002. Kente Göç ve Yoksulluk-Diyarbakır örneği, *ODTÜ Yayınları*, Ankara, 300.
- Gediklioğlu, G. 2015. Türkiye'de Yoksulluk ve Yoksullukla Mücadele: Biga Örneği. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Güneş, M., 2012. Yoksullukla Mücadelede Sosyal Yardımların Bir Kamu Yönetimi Politikası Olarak Sürdürülebilirliği. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 12(24), 149-184
- Hamamcı, E. D., ve Anık, K., 2020. Kadınların Yoksullukla Mücadelesinde Sosyal Yardımların Rolü: Erzurum'da Bir Uygulama, *Erzurum Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 10, 105-131.
- Karagöz, S. ve Karagöz, N. I., 2018. Yoksulluk, Eğitim Ve İstihdam Açısından Kırsal Alan Kadınının 2010-2016 Yılları Arası Genel Görünümü, *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi* 7(17), 78-89.
- Kazar, E. N., 2019. Parasal Ve Katılımcı Yoksulluk Yaklaşımları Bağlamında Kadın Yoksulluğunu Azaltmada Kadın Kooperatiflerinin Rolünün Değerlendirilmesi: İstanbul Ve Bursa Örneği, *Turkish Studies* 14(6), 3287-3308.
- Kirazaldı, S. 2011. *Yoksullukla Mücadelede Yerel Yönetimlerin Rolü* (Sakarya ve Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Örneği). (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Sakarya
- Korkmaz, M., 2019. *Türkiye'de yoksullukla mücadele politikaları ve genel değerlendirmesi*. (Yayınlanmamış Tezli Yüksek Lisans Tezi). Sekçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.
- Lotfi, S. 2017 Meme Kanseri Hastası Yoksul Kadın Olmak: Başetme Ve Sosyal Destek Süreçlerinin İncelenmesi (Doktora tezi).
- Nisak, S. S., and Sugiharti, L., 2020. Gender inequality and women poverty in Indonesia." *International Journal of Innovation, Creativity and Change* 11(9), 375-387.
- Oktay, F. G., 2020. Kadın Göçünün Yoksulluğa Etkisi: Isparta Örneği, *Suleyman Demirel University*

- Journal of Faculty of Economics & Administrative Sciences* 25(2).
- Olufemi, O., 2000. Feminisation of poverty among the street homeless women in South Africa, *Development Southern Africa*, 17(2), 223-234.
- Özyeğin G. 2004. *Başkalarının Kiri, Kapıcılar, Gündelikçiler ve Kadınlık Halleri*, İstanbul, İletişim Yayınları
- Sebastian, N., 2020. Entry into and Escape from Poverty: The Role of Female Labor Supply in Rural India, *The Indian Journal of Labour Economics* 63(3), 719-740.
- ŞENER, Ü., 2009. Kadın Yoksulluğu, TEPAV (Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı).
- Şenses, F., 2001. *Küreselleşmenin Öteki Yüzü: Yoksulluk*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2. Basım
- Şenses, F., 2001. *Küreselleşmenin Öteki Yüzü: Yoksulluk*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2. Basım
- Taş, H. Y., ve Özcan, S. 2012. Türkiye’de ve Dünyada yoksulluk üzerine bir araştırma. *In International Conference on Eurasian Economies*, 423-430.
- Tavşancıl, E. (2002), Tutumların ölçülmesi ve spss ile veri analizi. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Tire, O., 2017. Toplumsal Cinsiyet Rollerini Açısından Türkiye’de Kadın Yoksulluğu. *Mavi Atlas*, 5(1), 97-112.
- Topgül S. 2013. Türkiye’de Yoksulluk ve Yoksulluğun Kadınlaşması, *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 14(1), 277-296.
- Uğur, Z., 2017. Türkiye’de Kadın Yoksulluğu ve Yoksunluğu, *Kadem Kadın Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 168-199.
- Zanbak, M. Türkiye’de Cinsiyet ve Eğitim Seviyesine Göre Farklılaşan Bölgesel Göçün Yoksulluk Üzerine Yansımaları, *İzmir İktisat Dergisi*, 35(1), 33-52.